

INDIAN

INTERNATIONAL SCIENTIFIC
ONLINE CONFERENCE

THE THEORY OF RECENT SCIENTIFIC
RESEARCH IN THE FIELD OF PEDAGOGY

 2024 YEAR

INDIAN, NEW DELHI

ISOC
INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
ONLINE
CONFERENCES

THE THEORY OF RECENT SCIENTIFIC RESEARCH IN THE FIELD OF PEDAGOGY

International scientific-online conference

Part 21

May 21st

COLLECTIONS OF SCIENTIFIC WORKS

NEW DELHI 2024

THE THEORY OF RECENT SCIENTIFIC RESEARCH IN THE FIELD OF PEDAGOGY: a collection scientific works of the International scientific online conference (21st May, 2024) -INDIA, New Delhi : "CESS", 2024. Part 21 - 296p.

Chief editor:

Candra zonyfar - PhD Universitas Buana Perjuangan Karawang, Indonesia
Sunmoon University, South Korea.

Editorial board:

Martha Merrill - PhD Kent State University, USA

David Pearce - ScD Washington, D.C., USA

Emma Sabzalieva - PhD Toronto, Canada

Languages of publication: русский, india, english, казакша, о'zbek, limba română, кыргыз тили, Հայերեն....

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference "THE THEORY OF RECENT SCIENTIFIC RESEARCH IN THE FIELD OF PEDAGOGY". Which took place in New Delhi on May 21, 2024.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

© "CESS", 2024

© Authors, 2024

<i>TABLE OF CONTENTS:</i>	
Azbergenova Munira <i>CITIZENS' RIGHTS AND FREEDOMS ARE THE MAIN GOAL OF REFORMS IN OUR COUNTRY</i>	8
Mamarajabova Sadoqat Dilmurod Qizi <i>WAYS OF DEVELOPING LISTENING SKILLS OF ENGLISH LEARNERS IN ESL AND EFL CLASSROOM</i>	11
Abdisoatov Jasurbek Rustam o'g'li Ibroximov Ibratjon Iqboljon o'g'li <i>DASTURIY TA'MINOTNI ISHLAB CHIQUISH JARAYONI</i>	14
Очилдиев Ҳасан Баходир ўғли Хушвақтов Асадбек Сайдулла ўғли <i>МОЛЕКУЛАР ФИЗИКАНИНГ ИНВАРИАНТ ВА ВАРИАТИВ КОМПОНЕНТЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШГА ОИД МАТЕРИАЛЛАРНИ ТАНЛАШ ПРИНЦИПЛАРИ.</i>	17
Otaboyeva Nazokat Ismatovna Omonova Fazilat Naimovna Rahmatova Zebiniso Jo'rayev Farrux <i>QARSHI ABU ALI IBN SINO NOMIDAGI JAMOAT SALOMATLIGI TEXNIKUMI KATTA O'QITUVCHISI</i>	23
Bozorqulova Saboxon Raximqulova Sabo Mirzayeva Madina Mehmonova Marjona <i>EPILEPSIYA VA UNING ZAMONAVIY YECHIMI HAQIDA BILASIZMI?</i>	27
Keldiyeva Shahnoza Qirg'izov Husniddin Biloldinova Shohsanam <i>JADIDCHILIK HARAKATI, IJOD YO'LLARI VA JADIDLARNING HOZIRGI KUNDA TUTGAN O'RNI</i>	33
SH. Keldiyeva Qo'ldashova Nigoraxon Dadamirzayeva Xanifaxon No'monova Ismigul <i>O'ZBEKISTONNING O'ZIGA XOS TARAQQIYOT YO'LI</i>	40
D.A. Sunatova Z.B. Tursunova N.B. Sadikova <i>YUQORI TARTIBLI DIFFERENSIAL TENGLAMALAR MAVZUSINI O'QITISHDA PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH</i>	43
Sunatova Dilfuza Abatovna Rasulova Ra'no Nematullo qizi <i>MATEMATIK STATISTIKA ELEMENTLARI MAVZUSINI O'QITISHDA PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH</i>	47
Shokirova Oxistaxon Xusanboevna <i>IKKINCHI JAHON URUSHIDA O'ZBEK ASKARLARINING G'ALABAGA QO'SHGAN HISSASI</i>	50
Мўйдинжонов Хасанбой <i>"RAQAMLI TADBIRKORLIKNI BOSHQARISHDA INNOVATSIYALARNI LOYIHALASHTIRISH"</i>	54
Talipov M.A. Azlarov A.A. <i>O'ZBEKISTONDA TURIZMNING RIVOJLANISHIDA ESKI SHAHARNING O'RNI</i>	57
Nizomova Nargiza Aliyevna <i>DIALECT IS THE UNSEPERATABLE PORTION OF THE COUNTRY</i>	61
Ramazonova Madina Shavkatovna Tojmuratov Shuxratbek Dilmurodjon o'g'li Mirzayev Bekzod Toxirboy o'g'li Babajanov Jaloliddin Umidjon o'g'li <i>KONFIDENSIAL AXBOROTNING TASNIFI</i>	64
Ramazonova Madina Shavkatovna	70

Tojmuratov Shuxratbek Dilmurodjon o'g'li., Mirzayev Bekzod Toxirboy o'g'li Babajanov Jaloliddin Umidjon o'g'li <i>RISKNI DAVOLASH USULLARI</i>	
K. Abrorova <i>ILK BOLALIKDAGI O'SISH DAVRINING ASOSIY FIZIOLOGIK VA PSIXOLOGIK OMILLARI.</i>	80
Shahnozaxon Keldiyeva Azimova Oynoza Xomidillayeva Gulira'no Abdusalomova Irodaxon <i>MUSTAQILLIK YILLARIDAO'ZBEKISTONDA TA'LIM SOHASIDA OLIB BORILGAN ISLOHOTLAR</i>	83
Ergashboyeva Sarvinoz, Shavkatbekova Sevara <i>JADIDCHILIK HARAKATI NAMOYONDALARI VA ULARNING FAOLIYATI</i>	86
Хабибуллина М.М Ахмедова Ф.А <i>ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ МЕТОДОВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ - КАК СПОСОБ ЗАИНТЕРЕСОВАТЬ</i>	89
Malikova Go'zal Tursunpo'latovna <i>KOPIRAYTING – MATN YOZISH SAN'ATI</i>	92
Zarina Komilova <i>BRENDING VA UNING TARKIBI</i>	99
Sheraliyev Sarvarbek Jumali o'g'li Haydarova Ruxshona Jaxongirovna <i>BOLALAR PSIXOLOGYASI VA BOLALAR PSIXOLOGYASIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR VA INTERNET MULOQOT</i>	103
Baliyeva Moxira Xurrambekovna <i>MAKTABGACHA TA'LIMDA ELEMENTAR MATEMATIKA MASHG'ULOTLARIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING AFZALLIKLARI.</i>	107
Рўзметов Зокиржон Комилжон ўғли <i>ПРОФИЛАКТИКАИНСПЕКТОРИНИНГФУҚАРОЛАРНИНГЎЗИНИ ЎЗИБОШҚАРИШОРГАНЛАРИВАЖАМОАТЧИЛИК БИЛАН ҲАМКОРЛИГИ</i>	110
Khajieva Gulbahor Yusupboyevna <i>ELECTRICAL PHENOMENA IN PHYSICS</i>	116
Egamberdiyeva Shahnoza Akbar qizi <i>AQLI ZAIF BOLALAR TA'LIMI VA TARBIYASINING PEDAGOGIK- PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI</i>	120
Egamberdiyeva Shahnoza Akbar qizi Aralova Iroda Melikuzi qizi <i>NUTQ KAMCHILIGIGA EGA MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA AGRAMATIZM</i>	123
Karimova Anora Baxtiyevovna Choriyev Rustam Alisher o'g'li <i>TOG' JINSLARI VA ULARNING TURLARI</i>	127
Achilova Komila Egamqulovna <i>KICHIK VA O'RTA KORXONALAR UCHUN MOLIVAVIY REJALASHTIRISHNING AHAMIYATI VA AMALIYOTI</i>	132
Irgasheva Sojida G'olib qizi <i>MUZEYLAR IJTIMOIVAZIFALARINING MADANIY TARAQQIYOTDAGI O'RNI VA AHAMIYATI</i>	136
Mo'mindjanova N.A. <i>PROFESSIONAL TA'LIM O'QUVCHILARINING KASBIY EKSTREMAL KOMPETENSIYASINI TAKOMILLASHTIRISH.</i>	140
Gafurova Mushtariy Gayratjon qizi <i>DIRECTIONS AND DENOMINATION OF ECOLINGUISTICS</i>	143
Odinaxon Raxmanovna Parpiyeva Mavluda Mamasodiqovna Najmetdinova Djalalova Nigora Xusanovna <i>TOZA SUV VA SANITARIYA</i>	147

O.U. Kuldashev S.A. Suvanov <i>SIMMENTAL ZOTIGA MANSUB SIGIRLARDA JINSIY ORGANLAR FUNKSIYALARINI STEMULLASH VA SINXRONLASH</i>	150
SH.M.Samandarova Ahmedova Nafisa <i>THE FUNCTION OF WORKING WITH TEMPLATES IS HOW TO FIX TEMPLATES AND SOLVE PROBLEMS RELATED TO THEM</i>	154
О.И. Истамова <i>НЕКОТОРЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОВРЕМЕННОЙ РУССКОЙ ГРАММАТИКИ И КАТЕГОРИЯ ГРАММАТИКАЛИЗАЦИИ</i>	157
D. A. Nasreddinov Sh. Z. Xayrullayeva <i>AHOLI SALOMATLIGINI TA'MINLASHDA OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARINI XAVFSIZLIGNI O'RNI</i>	174
Махлиё Усманова Хаджаев Джуракуль <i>ВЛИЯНИЕ ЗАСУХИ НА ВСХОЖЕСТЬ СЕМЯН СОПТОВ ТРИТИКАЛЕ</i>	179
Sultanova Zulxumor Raximovna <i>TERMINALLARNING TURLARI, ULARDAN TO'G'RI FOYDALANISH TARTIB QOIDALARI VA SO'NGI RUSUMLARI</i>	183
Xojjiyeva Muazzam Toxirovna <i>OILADA TARBIYANING O'RNI</i>	187
Maxmudova Sharofatoy Nabiyevna <i>BIOLOGIYA DARSLARIDA JADVALLAR BILAN ISHLASH</i>	191
Бобоев С.Ғ Мухаммадиева Ш Тошпулатова Г.К <i>УСТОЙЧИВОСТЬ СЕМЬИ И ЛИНИИ ПОЛУЧЕННЫЕ В РЕЗУЛЬТАТЕ МЕЖГЕНОМНОЙ ГИБРИДИЗАЦИИ К ВИЛТУ</i>	195
Boboqulova Shaxlo Ikromova Omina Raxmatova Fotima <i>ILK O'SMIRLIK VA O'SPIRINLIK DAVRI PSIXOLOGIYASI</i>	197
Bozorova Gulmira Abdumalik qizi Eshqobilova Mohira Ilhom qizi <i>KICHIK MAKTAB YOSHIDA BOLA SHAXSINING RIVOJLANISH XUSUSIYATI</i>	202
Xurramova Sabrina <i>ILK BOLALIK DAVRIDA BOLALARNING PSIXIK RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI</i>	208
Ulug'berdiyeva Marjona Anvar qizi, Shodmonova Sayrigul Rahmon qizi Shokirova Rayhona Sanjar qizi, <i>ILK O'SPIRINLIK DAVRI PSIXOLOGIYASI</i>	213
Abdumo'minov Shahzod Mustafayev Nurbek Bozorov Azim <i>YOSH DAVRLARI PSIXOLOGIYASINING BOLA QOBILYATINING NAMOYON BO'LISHIDAGI O'RNI</i>	218
Hamdamov Elbek Shodmonov Sardor Saxatova Marjona <i>TARBIYA PSIXOLOGIYASI</i>	222
Xudoyberdiyeva Nilufar Ibragimova Gulzoda <i>MAKTABGACHA YOSH DAVRIDA BILISH JARAYONLARI RIVOJLANISHIGA XOS XUSUSIYATLAR</i>	226
Xoliqov Sardor Soatovich Norsaidova Barno Akram qizi Mahmadiyorova Shahnoza Ibodulla qizi	230

<i>GO'DAKLIK VA ILK BOLALIK DAVRIDA PSIXIK RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI</i>	
Xudaynazarova Malika Qurbonova Zarnigor Ro`ziboyeva Nozanin <i>ILK O'SPIRINLIK DAVRINING PSIXIK XUSUSIYATLARI</i>	235
Berdiyeva Zulfiya Muxiddinovna Gulyamova Jasmina Rustamova Ruxshona <i>PEDAGOGIK TEXNOLOGIYANING MUSTAQIL FAN SIFATIDA SHAKLLANISHIGA DOIR AYRIM MULOHAZALAR</i>	241
Xidoyatov Murod Batirovich <i>OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MARKETINGNI O'RNI VA AHAMIYATI</i>	246
Xidoyatov Murod Batirovich <i>OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MARKETINGNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI</i>	250
Сайжанов Исмаил <i>АНАЛИЗ БЕЗОПАСНОСТИ СЕТЕВЫХ ПРОТОКОЛОВ, ИСПОЛЬЗУЕМЫХ В ОБОРУДОВАНИИ CISCO</i>	255
Vozorova Dilshoda Zukhriddin kizi, <i>STRUCTURAL - SEMANTIC STUDY OF SLANG UNITS</i>	261
Жанабаев Арысланбек <i>АНАЛИЗ УГРОЗ ИНФОРМАЦИОННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В ИССЛЕДУЕМОЙ СИСТЕМЕ ПРЕДПРИЯТИЯ/ОРГАНИЗАЦИИ</i>	266
Akbarov Iskandar Toxirjon o'g'li <i>AVTOMOBIL SANOATIDA ISHLATILADIGAN POLIMER MATERIALLARNING XUSUSIYATLARI</i>	274
Мухаммадаминов Сарвар Ашурметова Нигора <i>ОБЕСПЕЧЕНИЕ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА В УСЛОВИЯХ ИЗМЕНЕНИЯ КЛИМАТА</i>	282
Mirzajonova Saboxon Abjalilovna Abduraxmonova Mohinur Abduraxmon qizi <i>GIPOKSIYA VA GIPOKSIYAGA MOSLASHUV MEXANIZMLARI</i>	288
M.Abdulakimov B.Akhmatokhunov <i>DEVELOPMENT OF A LOGISTIC METHOD IN THE PLACEMENT OF URBAN PASSENGER TRANSPORT ROUTES.</i>	292

Kopirayting turlari va darajalariga ko'ra har xil bo'ladi²:

Tijorat matnlari formati, maqsadi va e'lon qilinish darajasiga ko'ra ikki turga bo'linadi:

- Reklama matnlari. Biror bir tovar yoki xizmat turi tashviqotiga oid matnlar – reklama matni deyiladi. Misol uchun, *lending matni*, *xizmat turini ifodalovchi matnlar*, *internet-do'konning tovar kartochkasidagi matn*, *ijtimoiy tarmoqlarda tijorat bilan shug'ullanuvchi postlar matni*.

- Ko'ngilochar matnlar. Bunga *kayfiyat beruvchi (kulguli) to'plamlar*, *suratlar to'plami*, *matnlar va o'yinlar* kiradi. Bu turdagi matnlar tez tarqalib, asosan mahsulotning brend bo'lishiga xizmat qiladi.

Kopirayting bo'yicha yo'nalishlar:

Veb-saytlar va ochilish sahifalari uchun matnlar. Bosh sahifa va ochilish sahifalari, xizmatlar tavsifi, kompaniya va uning xodimlari haqidagi matnlar. Veb-sayt sahifalari qidiruvlar yoki reklamalardan tashrif buyuruvchilarni "qabul qiladi" va potentsial mijozlarga kompaniya nima qilayotgani, u qanday mahsulotlar / xizmatlarni taklif qilishi va o'quvchi muammosini qanday hal qilishi haqida gapirib beradi. Bu, shuningdek, kompaniyaning tajribasini namoyish etishga yordam beruvchi ekspert axboroti va blog maqolalarini o'z ichiga olishi mumkin.

Gazetalarda, savdo maydonchalarida, e'lonlar taxtalaridagi e'lonlar. Foydalarni aniq ko'rsatish va xaridni rag'batlantirish uchun mo'ljallangan.

Internetda reklama. Bu biz qidiruv natijalarida, ijtimoiy tarmoqlarda va veb-sayt sahifalarida ko'radigan reklamalardir. Maqsad: foydalanuvchi e'tiborini muammosini hal qilish orqali tortish va uni veb-sayt yoki ochilish sahifasining kerakli sahifasiga olib borish va'dasi bilan "o'ziga jalb qilish".

Oq qog'oz. Bu tor mavzudagi turli xil qo'llanmalar yoki qisqa kitoblar. Ko'pincha ular axborot byulletenlariga obuna bo'lish uchun sovg'a sifatida beriladi.

Texnik matnlar. Foydalanuvchilarga dastur, sayt yoki vosita qanday ishlashini tushunishga yordam beradigan ko'rsatmalar.

Elektron pochta xabarnomalari. Elektron pochta orqali mijozlar bilan muloqot qilish usuli. Axborot byulletenlari obunachilarni kompaniya bilan tanishtiradi, foydali ma'lumotlarni taqdim etadi, yangi mahsulotlar va chegirmalar haqida gapiradi, to'lov va yetkazib berish jarayonlari haqida ma'lumot beradi.

Tijorat takliflari. Ular sizga qisqacha, raqamlarda va qat'iy ravishda hamkorlikning afzalliklari haqida gapirishga imkon beradi. Tijorat taklifi ko'pincha har bir mijoz uchun uning ehtiyojlari va muammolariga aniqlik kiritib, individual ravishda tayyorlanadi.

Ijtimoiy tarmoqlar uchun kontent. Auditoriya bilan muloqot qilishning yana bir usuli. Ijtimoiy tarmoqlardagi kontent orqali kompaniyalar o'quvchilarni xushnud etadi, aksiyalar va yangi mahsulotlar haqida gapiradi, foydali ma'lumotlarni taqdim etadi va jonli fikr-mulohazalarni oladi.

² Biznes jurnalistika: kopirayting nima, degan savolga ba'zilar «ko'chiruvchi» deb javob beradi. M. Saidova. 09.02.2022. <http://m.xabar.uz/uz/jamiat/biznes-jurnalistika-kopirayting-nima-degan-sav>

Nom va shiorlar. Bu maksimal ma'noni yetkazish va eslab qolish uchun mo'ljallangan qisqa matnlar. Agar mahsulot tanish deb qabul qilinsa, u ko'proq ishonchni uyg'otadi.

Ommaviy axborot vositalari uchun matnlar: press-relizlar, e'lonlar. Ular ommaviy axborot vositalari orqali o'quvchilarni muayyan voqealar, masalan, voqea haqida xabardor qiladilar.

Kopirayter bir vaqtning o'zida bir nechta sohalarda ishlashi yoki bittasiga ixtisoslashishi mumkin, masalan, faqat tijorat takliflari yoki ochilish sahifalariga materiallar yozishi mumkin.

NATIJALAR VA MUHOKAMA

Dastlab, kopirayting tushunchasi reklama matnlarini yozish jarayonini o'z ichiga olgan va kopirayterlar bu matnlarni yozganlar edi. Bugungi kunda kopirayting tushunchasi sezilarli darajada kengaydi va deyarli har qanday materiallarni yozishni o'z ichiga oldi, formatdan, nashr rejalashtirilgan platformalardan, mavzulardan va boshqalardan qat'i nazar. Bularga quyidagilar kiradi:

- *veb-sayt, blog uchun axborot maqolalari;*
- *tijorat veb-sayti, katalog bo'limlarini to'ldirish;*
- *bozorlar va onlayn-do'konlar uchun tovarlar tavsifi;*
- *ijtimoiy tarmoqlar uchun postlar;*
- *elektron pochta xabarnomalari uchun matnlar;*
- *reklama va ko'ngilochar videolar uchun skriptlar;*
- *ochilish sahifalarini to'ldirish;*
- *Qidiruv tizimlarida reklama qilish uchun SEO matnlari va boshqalar.*

Shu bilan birga, kopiraytingni jurnalistika bilan aralastirib yubormaslik kerak, chunki bu yerda keltirilgan shakllarning ko'pligiga qaramay, barcha kopirayter matnlarining maqsadi u yoki bu darajada bir xil: o'quvchiga fikrni yetkazish yoki uni buyurtmachi yoki muallifning o'zi nazarda tutgan harakatga undash. Bundan tashqari, kopirayterlar matnlarining aksariyati tijoriy xarakteriga ega³.

Kopirayter nima qilishi kerak?

Aniq bo'lganidek, buyurtma asosida tijorat va axborot matnlarini yozuvchilar kopirayterlar deb ataladi. Biroq ularning ham turli xillari bor: ba'zilar ixtisoslashgan va faqat tor mavzu doirasida matnlar yozsalar, boshqalari faqat ma'lumotlar yoki tijorat maqolalari bilan ishlaydi, uchinchi xil turlari longrid va marketpleyslarni to'ldirsa, to'rtinchi tur vakillari esa mutlaqo har qanday buyurtmani qabul qiladi. Kopirayterning ish formati ham farq qilishi mumkin:

- Texnik topshiriqlar (TT) asosida matnlar yozish. Mijoz tayyor texnik topshiriqni yuboradi, unda matnning maqsadlari, vazifalari, auditoriya, reja, asosiy so'rovlar va boshqa muhim elementlar ko'rsatiladi. Kopirayter mijozlarni jalb qilish kabi super vazifalar haqida o'ylamasdan, faqat texnik xususiyatlarga rioya qilishi kerak.

³ <https://text.ru/blog/chto-takoe-kopirayting-i-zachem-nuzhny-kopiraytery>

•Mijozning “og‘rig‘i”ni hal qilish. Bunday holda, mijoz muallif oldiga maqsad yoki vazifa qo'yadi va kopiraytarning o'zi ularga erishish yo'lini o'ylab topadi. Bunday mualliflar mehnat haqi ancha qimmat, ammo bozorda bu tur kopirayterlar ko'p emas.

Kopirayterlar hamkorlik formatida ham farqlanadi:

Shtatda ishlash. Muallif ma'lum bir mijozga tayinlangan va uning matn kontentiga bo'lgan barcha ehtiyojlarini to'liq qoplaydi. Ushbu format ijrochi uchun ham, uni yollagan kompaniya uchun ham qulaydir: xodim har safar mavzu yoki mahsulotning o'ziga xos xususiyatlarini o'rganishi, mijoz bilan o'zaro tushunishni o'rnatishi, kompaniya esa maqbul ish sifati va mas'uliyatga ega kopiraytarni izlashi shart emas.

Agentlikda ishlash. Ushbu format juda ko'p turli xil mijozlar uchun cheksiz buyurtmalar oqimini nazarda tutadi. Bunday hamkorlikning asosiy kamchiligi shundaki, kopirayter har safar mavzuga noldan kirishi kerak. Bundan tashqari, turli mijozlar matn bo'yicha har xil talablarga ega, bu esa ishni murakkablashtirishi mumkin.

O'zingiz uchun ishlash. Ushbu shaklda ijrochining o'zi birjada bir martalik buyurtmalar yoki ma'lum bir kompaniya bilan muntazam hamkorlik uchun mijozlarni qidiradi. Uning asosiy afzalligi shundan iboratki, bunda siz yoqimli mijoz topishingiz va u bilan uzoq muddatda ishlashingiz mumkin. Ammo doimiy ravishda mijozlarni qidirish mashaqqat bilan zaruriyati ham bo'lishi mumkin.

Qanday qilib kopirayter bo'lish mumkin?

Mantiqiy va izchil matn tuzilishini yaratish qobiliyati. Bu ishning sifati va o'qilishiga bevosita ta'sir qiladi.

Maqolaning maqsadi va vazifasini aniqlash, maqsadli auditoriya va nashr etish rejalashtirilgan platformaning xususiyatlarini hisobga olish qobiliyatining bo'lishi ham muhim.

Ishingizda bir nechta ishonchli manbalarni topish va ulardan foydalanish qobiliyati. Bu materialning tajribasini va keyinchalik auditoriyaning ishonchini oshiradi.

Quyidagi jadvalda kopiraytingning yangicha turlarini ko'rish mumkin⁴:

Kopirayting turlari	Qisqacha tavsif
Veb-saytlar uchun maqolalar (SEO kopirayting, veb-rayting, kontent marketingi)	Bu Yandex yoki Google kabi qidiruv tizimlarida veb-saytni targ'ib qilish uchun ishlatiladigan maqolalar yoki qisqa tavsiflar ko'rinishidagi maxsus matnlar.
Neyro-kopirayting	Bu sun'iy intellekt va neyron tarmoqlardan foydalangan holda matnlar (maqolalar, xatlar, ijtimoiy tarmoqlar uchun postlar va boshqalar) yaratishdir. Ushbu turdagi kopirayting faqat 2023-yilda ChatGPT kabi tizimlar paydo bo'lishi bilan ochildi va eski uslubda yozadigan mualliflarning ishini uslubiy jihatdan olib tashlaydi.
Ijtimoiy tarmoqlar uchun matnlar (SMM-kopirayting)	Yo'nalish faqat ijtimoiy tarmoqlar va Telegram kabi messenjer kanallarida matnlar (kontent) yaratishga qaratilgan.

⁴ Что такое копирайтинг, и кто такой копирайтер: простыми словами для начинающих в 2024 году. Даниил Шардаков. 01.06.2023. <https://shard-copywriting.ru/что-такое-копирайтинг/>

Ochilish va boshqa kalit sahifalar (masalan, bosh sahifalar, kompaniya haqidagi sahifalar) uchun maketlar (prototiplar)	Bu kopiraytingning murakkab va yaxshi haq to'lanadigan sohasi, chunki ochilish sahifalari (shuningdek, ular landinglar deb ham ataladi) odamlar tomonidan pullik reklama orqali yaratiladigan sahifalardir. Va reklama byudjeti ularning samaradorligiga bog'liq.
Reklama e'lonlari matnlari	Ushbu yo'nalishda kopirayter target reklama yoki kontekst uchun matnlar yaratadilar. Sohani yangi boshlaganlar uchun bu juda qulay tur, sababi uni o'rganish oson.
Tijoriy taklif	Bunda faol savdo tizimi uchun taklif beruvchi matnlar yaratiladi.
Marketpleyslar (internet do'konlar) uchun matnlar	Ushbu turdagi matnlar yirik internet do'konlari (Ozon, Wildberries kabi) uchun yaratiladi. Kopirayter mahsulotning diqqatga sazovor tavsifini yozadi, shunda o'quvchi ushbu mahsulotni sotib olishni xohlaydi.
Bosma materilallar uchun kopirayterlik	Ushbu turga bukletlar, broshyuralar, jurnallar, flayerlar va boshqa qog'oz tashuvchilar uchun matnlar va maketlar kiradi.
Sotuv skriptlari	Kopiraytingning eng qiyin sohalaridan biri, savdo tajribasini talab qiladi. Bu borada ixtisoslashgan kopirayterlar skriptograflar deb ataladi.
Elektron pochta xabarnomalari uchun matnlar	Rivojlanishning alohida vektori va kopirayterning ixtisoslashuvlaridan biri.
UX-kopirayting	Bu dasturlar va ilovalar uchun kopirayterlik. Foydalanuvchi xabarlarini, menyu matnlarini, tugmalarni va texnik hujjatlarni yaratishni o'z ichiga oladi.
Audio va videoroliklar uchun ssenariylar	Ehtimol, bu yo'nalish ekzotik deb tasniflanishi mumkin. Shunga qaramay, u o'z mutaxassislarini topadi.
Neyming va shiorlar	Unda kopirayter nomlar va shiorlarni ishlab chiqadi. Ko'proq branding bilan bog'liq va asosan faqat yirik kompaniyalarda qo'llaniladi. Kichik va o'rta biznesda u amalda qo'llanilmaydi.
Spichrayting	Kopirayting va PR chorrahasida tug'ilgan yo'nalish. Unda kopirayter ommaviy nutqlar uchun nutq yozadi. Juda mas'uliyatli ish.

Kopirayterga zarur bo'ladigan ko'nikma va malakalar⁵:

- Savodxonlik;
- Faktcheking;
- Kontentni keng tarqata bilish;
- Tahlil qilish;
- Komanda tarkibida ishlash;
- Buyurtmachini diqqat bilan tinglash;

⁵ Biznes jurnalistika: kopirayting nima, degan savolga ba'zilar «ko'chiruvchi» deb javob beradi. M. Saidova. 09.02.2022. <http://m.xabar.uz/uz/jamiyat/biznes-jurnalistika-kopirayting-nima-degan-sav>

- Mas'uliyatli bo'lish;
- Taym-menejment ko'nikmasi (ko'plab buyurtmalarni o'z vaqtida sifatli bajarish);
- Empatiya (buyurtmachini yaxshi anglash uchun psixolog darajasida bo'lish)
- SEO-tajriba (*Search Engine Optimization*).

XULOSA

Odatda, kopirayting ilmini matn yozish san'ati deymiz, ammo bu ishni hamma ham qila olishi mumkin. Tuxum qovurishni hamma bilgani kabi. Lekin kimdir sarig'ini xomroq pishiradi, kimdir maydalab pishiradi, yana kimdir allambalo narsalar qo'shib pishiradi. Lekin eng zo'r tuxum pishirishni haqiqiy oshpaz biladi. Eng zo'r oshni ham. Mohir kopirayter bo'lish ham aslida shunday.

Bu kasbga hech bir institutda o'qitilmaydi. O'qituvchi, shifokor, hisobchi kabi kasblarga o'xshab, bu kasbda faoliyat olib borish uchun diplom ham talab etilmaydi. Mustaqil o'rganib ham bu kasbni egallash mumkin, faqat buning uchun savodxonlik va kreativ fikrlash suv va havodek zarur. O'zbek reklama bozorida faoliyat yuritayotgan aksar kopirayterlar bir necha oy onlayn o'qib ham maxsus kurslarda zarur bilim va ko'nikmaga ega bo'lmoqda. Abduazim Rustamxo'jayev, Nurbek Yo'ldoshev, E'zozxon Sarvarovna, Doniyorbek Erkin o'g'li va shu kabi insonlar telegram va ijtimoiy tarmoqlarning boshqa turlarida o'z sahifalariga ega bo'lib, kasb sir-asrorlaridan havaskorlarni boxabar etib kelishmoqda. Yuqorida ismlari zikr etilgan kopirayterlar o'zining mualliflik kurslariga ega kishilar. Har birining o'z uslubi, o'z imzosi bor.

Xullas, ushbu kasbni egallashni istagan inson, uydan chiqmasdan turib ham soha professionaliga aylanishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Malikova Go'zal, Sharofiddinova Mahtob. (2023). IJTIMOIIY TARMOQLAR TILI VA USLUBI. Innovations in technology and science education 2/10. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7979519>
2. Guzal Malikova. (2023). Easy and Convenient Presentation of Information Modern Method. Eurasian Journal of Media and Communications, 19, 1–6. Retrieved from <https://www.geniusjournals.org/index.php/ejmc/article/view/4873>
3. Malikova Go'zal. (2023). KUZATUV — JURNALISTIKANING AN'ANAVIIY USULI SIFATIDA. *Innovations in Technology and Science Education*, 2(15), 76–80. Retrieved from <https://humoscience.com/index.php/itse/article/view/1899>
4. G Toirova, G Malikova, Z Komilova, G Khayrulloeva. (2023) Corpus Linguistics: Study of Folk Parems with The Participation of Zoonyms. *Journal of Advanced Zoology*. 3/44. <https://pdfs.semanticscholar.org/58f9/dc1298c1fe4dda80dbced1364c74f0cee423.pdf>
5. qizi Komilova Z. Z. INTERNET TILI VA USLUBI //Educational Research in Universal Sciences. – 2023. – T. 2. – №. 10. – C. 216-221.